

Андрощук І. П. Методичний супровід підготовки учнівської молоді до вибору професії в позаурочній діяльності / Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 7, 19 квітня 2016 р.), Т. II. / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України / за заг. ред. В. О. Радкевич. – К. : ІІТО НАПН України, 2016. – С. 37-39.

С. В. Белаш // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – № 1(8). – 2013. – С. 88–90.

4. Сорочан Т. Співтворчість – одна з ознак технології науково-методичного супроводу / Т. Сорочан // Матер. наук.-практ. конф. «Активізація творчого потенціалу учнівської молоді в контексті глобалізації освіти». –К. – 2012.– С. 34–40.

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПІДГОТОВКИ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ В ПОЗАУРОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ігор Андрощук,

доцент кафедри теорії та методики
трудового і професійного навчання
Хмельницького національного університету,
кандидат педагогічних наук, доцент

Актуальність проблеми підготовки учнівської молоді до вибору професії в позаурочній діяльності зумовлена необхідністю підвищення продуктивності праці; потребою у задоволенні від професійної діяльності; зменшенням витрат на переучування та перекваліфікацію робітників.

Важливим структурним компонентом професійного самовизначення є наявність обґрунтованого уявлення про обрану сферу трудової діяльності та способи оволодіння майбутньою професією, а також перспективи професійного росту.

Вибір професії залежить від багатьох факторів. Зокрема І. Нечитайло виділив такі фактори: фактор суспільного впливу на мотиви вибору професії, тобто характеристика, що вказує на значення та престиж обраної професії; фактор, що пов'язаний із потребами суспільства у кадрах, із характером вимог професії до особистості учня; фактор особливого характеру: інтереси, схильності, здатності, особистісні якості учня, рівень загальної освіти та готовності до свідомого вибору професії [1].

Підготовка до вибору професії бере свій початок в дитинстві, коли під час різних сюжетно-рольових ігор дитина наче примірює на себе різні професійні ролі і програє їх. Професійні ролі, зазвичай, обираються з врахуванням визначених факторів і ними корегується думка про світ професій. Пізніше, учень ухвалює рішення, яке вплине на все його життя, однак воно не завжди носить свідомий характер.

Для забезпечення свідомого вибору учнівською молоддю майбутньої професії, необхідно її підготувати до самовизначення відповідно до власних інтересів, здібностей, стану здоров'я. Важливу роль при цьому відіграє позаурочна діяльність. Для ефективної реалізації потенціалу позаурочної діяльності у підготовці учнівської молоді до вибору професії необхідно визначити її методичний

супровід.

До основних засобів методичного супроводу підготовки учнівської молоді до вибору професії в позаурочній діяльності нами віднесено: інтеграцію в зміст позаурочної діяльності інформації про професії та кваліфікаційні вимоги до представників цих професій; проведення виробничих та профорієнтаційних екскурсій з метою ознайомлення з особливостями різних професій; використання ділових ігор, як форми залучення учнівської молоді до програвання ролей представників різних професій; відтворення алгоритму діяльності представників різних професій під час позаурочних занять.

Одним із засобів методичного супроводу підготовки учнівської молоді до вибору професії в позаурочній діяльності є інтеграція в зміст позаурочної діяльності інформації про професії та кваліфікаційні вимоги до представників цих професій. Інформація про професію має бути введена до навчальних програм окремими розділами, темами, підтемами чи питаннями окремих тем зі всебічним розкриттям умов праці та кваліфікаційних вимог до майбутньої професії. Зокрема, в більшості випадків, при здійсненні профорієнтаційної роботи розкриваються лише позитивні аспекти майбутньої професії (велика заробітна плата, престижність в суспільстві, пільговий вихід на пенсію, легкі умови праці тощо) й приховуються негативні (мала заробітна плата, важкі умови праці, можливість погіршення здоров'я, отримання інвалідності та ін.).

Наступним засобом методичного супроводу є проведення виробничих та профорієнтаційних екскурсій з метою ознайомлення з особливостями різних професій. Саме виробничі та профорієнтаційні екскурсії в реальні умови виробництва після теоретичного введення в професію дозволяють ознайомитись з особливостями професії не з підручників чи слів наставників, а особисто. При виникненні запитань про професію чи виробництво можна одразу отримати відповідь, подискутувати, уточнити певні нюанси.

Використання ділових ігор, як форми залучення учнівської молоді до програвання ролей представників різних професій є дієвим засобом методичного супроводу. Ділові ігри дозволять «програти» створені в навчально-виховному процесі різні виробничі ситуації й допоможуть проявити майбутньому робітнику себе у виробничих відносинах та сприятимуть швидшій інтеграції молодого фахівця в реальні умови виробництва.

Важливим є також відтворення алгоритму діяльності представників різних професій під час позаурочних занять. Під час позаурочних занять учні та вихованці матимуть можливість застосувати наявні знання, уміння та навички в умовах, наближених до виробничих. Позаурочна діяльність може здійснюватись відповідно до навчальних предметів (предметна), ґрунтуватися на знаннях, уміннях та навичках з багатьох навчальних предметів та власному

досвіді учнів (позапредметна) й здійснюватися у допрофесійній та професійній підготовці учнів (гуртки-курси). В усіх зазначених напрямках учні відтворюватимуть: повний виробничий процес від задуму до втілення в матеріалі, певні частини виробничого процесу або окрему виробничу операцію. В більшості випадків, позаурочна діяльність дозволяє кожному учаснику виявити себе у всіх формах організації навчальної діяльності.

Таким чином, визначені нами засоби методичного супроводу сприяють ефективному здійсненню підготовки учнівської молоді до вибору професії у позаурочній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Нечитайло И. И. Профессиональная консультация : метод. рекомендации / И. И. Нечитайло. – Одесса: ОНМЦОКИТ, 2003. – 52 с.